

2019-11-20

Dnr: TSN 2019-199

Att:

Energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman

Finansminister Magdalena Andersson

Miljö- och klimatminister Isabella Lövin

Näringsminister Ibrahim Baylan

Infrastrukturminister Tomas Eneroth

Sveriges ständiga representation vid EU

Förlängning av statsstödsreglerna under 2021-2022 och fortsatt behov av att subventionera livsmedelsbaserade¹ drivmedel

Med anledning av er roll i drivmedelspolitikens utveckling på svensk och europeisk nivå vill avsändarna av detta brev; Region Östergötland, kommuner i Östergötland, Biogas Research Center (LiU), intresseorganisationer samt näringsliv i Östergötland uppmärksamma er på vikten av att livsmedelsbaserade biodrivmedel fortsatt subventioneras i Sverige efter december 2020. För att detta ska vara möjligt måste subventioneringen rymmas inom riktlinjerna för EU:s statsstödsregler som nu förlängs för att gälla även under perioden 2021-2022.

Vi skriver detta brev till Sveriges regering både med tanke på regeringens roll som dialogpartner i EU-kommissionens revideringsarbete, men också med tanke på regeringens roll i utformandet av svensk drivmedelspolitik. Subventionering av biodrivmedel i Sverige förutsätter både regeringens vilja och EU-ramverkets tillåtelse. I detta fall är dessa nära sammankopplade och undertecknarna av detta brev anser att det finns ett behov att snarast anmäla till EU-kommissionen att Sverige avser att fortsätta subventionera biodrivmedel efter år 2020. En anmälan skulle, om inte annat, ge Sveriges regering ytterligare ett tillfälle att argumentera för sin sak.

2019-11-20, Linköping

Med vänlig hälsning,

Aktörerna i Östergötland

genom

Julie Tran,
Regionråd, Region Östergötland

¹ Avsändarna av detta brev menar att "livsmedelsbaserade biodrivmedel" är en olycklig etikett men använder begreppet i detta sammanhang för att spegla språkbruket i EU-kommissionens riktlinjer för statsstöd.

Aktörerna i Östergötland/avsändare:

Kaisa Karro (S), Regionstyrelseordförande, Region Östergötland

Julie Tran (C), Ordförande Trafik- och samhällsplaneringsnämnden, Region Östergötland

Martin Tollén (S), Förste vice ordförande Trafik- och samhällsplaneringsnämnden, Region Östergötland

Jan Owe-Larsson (M), Andre vice ordförande Trafik- och samhällsplaneringsnämnden, Region Östergötland

Eva Andersson (S), Ordförande Regionutvecklingsnämnden, Region Östergötland

Niklas Borg (M), Kommunstyrelseordförande, Linköpings kommun

Lars Stjernqvist (S), Kommunstyrelseordförande, Norrköpings kommun

Kenneth Söderman (L), tf Kommunstyrelseordförande, Motala kommun

Ulric Nilsson (C), tf Kommunstyrelseordförande, Söderköpings kommun

Ted Starkås (S), Kommunstyrelseordförande, Valdemarsviks kommun

Peter Karlsson (M), Kommunstyrelseordförande, Vadstena kommun

Annicki Oskarsson (KD), Kommunstyrelseordförande, Ödeshögs kommun

Karin Varverud, Styrelseordförande, Cleantech Östergötland

Charlotta Sund, VD, Tekniska Verken

Sofia Malander, VD, Östgötatrafiken

Bengt Lagerman, Managing Director, Returpack AB

Stefan Holmertz, Managing Director, Optibag AB

Per Nilsson, CEO, Biototal

Ronny Fyhr, VD, Renall

Niclas Bergqvist, Regionchef, GDL Transport

Charlotte Elander, VD, Energifabriken

Jerry Emanuelsson, Ekonomichef, Emanuelssons Transport AB

Lars-Gunnar Edh, VD, Lantmännen Agroetanol

Helene Oscarsson, VD, Vreta Kluster

Mats Eklund, Professor Industriell miljöteknik, föreståndare, Biogas research center, Linköpings Universitet

Aktörerna i Östergötlands oro angående förlängning av statsstödsreglerna 2021-2022 och behov av fortsatt subventionering av livsmedelsbaserade drivmedel

Bakgrund

Detta yttrande representerar den gemensamma synen hos ett antal offentliga och privata aktörer i Östergötland (i dokumentet samlas aktörerna under benämningen Aktörerna i Östergötland). Östergötland är en region med framgångsrika företag inom biodrivmedelssektorn, en stark jordbrukssektor, samt många företag med höga ambitioner att sänka klimatutsläppen. Flera kommuner, Region Östergötland samt Länsstyrelsen Östergötland har satt ambitiösa klimatmål. Exempelvis har Länsstyrelsen i sin energi- och klimatstrategi satt mål som innebär att hela Östergötland ska vara koldioxidneutralt (alternativt helt oberoende av fossila energikällor) redan år 2030. Region Östergötland har ett mål om klimatneutral verksamhet 2020. För att klara dessa ambitiösa mål krävs en ökad produktion och en långsiktigt säkrad tillgång på biodrivmedel, samt att nuvarande förnybara bränslealternativ fortsatt kan användas.

Aktörerna i Östergötland skriver detta brev med anledning av att vi med stor oro noterat att EU-kommissionen hittills inte hörsammat varken regeringens² eller Östergötlands³ uttryckta önskan om en fortsatt subventionering av hållbara livsmedelsbaserade drivmedel efter år 2020. Dessa utgör en mycket viktig del av den förnybara bränslemix som behövs för att fasa ut fossila bränslen i tillräcklig omfattning för att uppnå målen.

Allmän ståndpunkt

Trafik- och samhällsplaneringsnämnden i Region Östergötland antog den 8 mars 2017 (TSN 2017§27) positionsdokumentet ”Bioenergin står för nytta och potential i Östergötland: position angående lagstiftning som påverkar förutsättningar för bioenergi” som innebär att miljö-, energi- och klimatlagstiftning på nationell nivå och EU-nivå bör:

Inriktas på att främja förnybar energi och motverka användningen av fossil energi,

samt att,

Bioenergi ska värderas utifrån nytta ur ett systemperspektiv.

Övriga östgötska aktörer som skrivit under detta yttrande delar denna grundsyn. Den är också förenlig med den regionala energi- och klimatstrategin som tagits fram av Länsstyrelsen Östergötland i samarbete med regionala aktörer.

Synpunkter på förlängningen av statsstödsreglerna

Sverige har ambitiösa energi- och klimatmål och trots att vi är världsledande i användning av förnybara drivmedel behöver produktion och användning ökas kraftigt om vi ska kunna målet om en fossiloberoende fordonsflotta. Om produktionen ska kunna öka krävs långsiktiga och förutsägbara styrmedel för produktion och användning av hållbara förnybara bränslen.

² Charlotta Carlberg, HT. 5594 Consultation on the Prolongation of the State aid Regulations and Guidelines reformed under the State aid modernisation (SAM) package and expiring by the end of 2020, daterat 2019-05-16.

[https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_gber_deminimis/contributions/sweden_en.pdf]

³ Julie Tran, Yttrande över ”Prolongation of State aid modernisation (‘SAM’) package to 2022” daterat 2019-05-16.

[https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_gber_deminimis/contributions/sweden_region_ostergotland_en.pdf]

Livsmedelsbaserade biodrivmedel utgör ett betydande och viktigt bidrag i dagens förnybara bränslemix, samt i strategin för fortsatt utfasning av fossila bränslen. För att detta bidrag från livsmedelsbaserade biobränslen fortsatt ska bidra till EU:s och Sveriges mål för förnybar energi vill aktörerna i Östergötland betona att det är avgörande att livsmedelsbaserade drivmedel fortsatt subventioneras i Sverige. Detta kräver i sin tur att riktlinjerna för statsstödsregler tillåter att livsmedelsbaserade biobränslen kan subventioneras även under förlängningsperioden 2021-2022 (och likaså därefter).

I de nuvarande riktlinjerna⁴ föreskriver artikel 113 och 121 ett slut på statligt stöd för livsmedelsbaserade biobränslen år 2020. När riktlinjerna nu förlängs från 2020 till 2022 föreslår aktörerna i Östergötland att förlängningen också innehåller en ändring av skrivningarna kring livsmedelsbaserade drivmedel enligt nedan:

Artikel 113 från "[...] beviljas till 2020" till "[...] beviljas till **2022** " och från "[...] senast 2020 "till" [...] senast **2022** ".

Artikel 121 från "[...] bör begränsas till 2020" till "[...] bör begränsas till **2022** "

På längre sikt önskar aktörerna i Östergötland att inga tidsbegränsningar anges inom statsstödsreglernas riktlinjer utöver den tidsbegränsning som definieras av ramverkens allmänna giltighetstid.

⁴ Information from European Union Institutions, Bodies, Offices and Agencies, *COMMUNICATION FROM THE COMMISSION: Guidelines on State aid for environmental protection and energy 2014-2020*, 2014-06-28.
https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_gber_deminimis/guidelines_environmental_protection_and_energy.pdf